

לקראת יום בריאות הנפש העולמי, ב-10 באוקטובר: המצב לא משהו

Posted on 6 באוקטובר 2020 by דפנה וייס

סקר חדש של ארגון הבריאות העולמי חושף את ההשפעה ההרסנית של COVID-19 על הגישה לשירותי בריאות הנפש ומדגיש את הצורך הדחוף במימון מוגבר

Categories: תיירות, ראשי

Tag: COVID-19, יום בריאות הנפש העולמי, World Mental Health Day

מגפת COVID-19 שיבשה או עצרה את שירותי בריאות הנפש הקריטיים ב-93% מהמדינות ברחבי העולם, בעוד שהביקוש לבריאות הנפש עולה, על פי סקר חדש של ארגון הבריאות העולמי. הסקר שנערך בקרב 130 מדינות מספק נתונים גלובליים ראשוניים המראים את ההשפעה ההרסנית של COVID-19 על הגישה לשירותי בריאות הנפש ומדגיש את הצורך הדחוף במימון מוגבר.

הסקר פורסם לקראת יום בריאות הנפש העולמי (**World Mental Health Day**) המצוין מידי שנה ב-10 באוקטובר, שמטרתו העלאת המודעות בתחום. השנה ייערך כנס עולמי מקוון שיכנס מנהיגים עולמיים, ידוענים

ותומכים כדי לקרוא להגדלת ההשקעות בבריאות הנפש בעקבות מגפת COVID-19. ארגון הבריאות העולמי הדגיש בעבר את היעדר המימון הכרוני בבריאות הנפש: לפני המגפה, מדינות הוציאו פחות מ-2% מתקציבי הבריאות הלאומיים שלהן על בריאות הנפש, והתקשו לענות על צורכי האוכלוסייה.

זה לא מפתיע שמגפת הקורונה רק הגדילה את הביקוש לשירותי בריאות הנפש. שכול, בידוד, אובדן הכנסה ופחד מעוררים מצבים חדשים בבריאות הנפש או מחמירים את המצבים הקיימים. אנשים רבים עשויים להתמודד עם הרגלי שתיית אלכוהול, צריכת סמים, נדודי שינה וחרדה. בינתיים, COVID-19 עצמו יכול להוביל לסיבוכים נוירולוגיים ונפשיים, כמו דליריום (מצב בלבולי חריף), עצבנות ושבץ מוחי. אנשים הסובלים מהפרעות נפשיות ונוירולוגיות פגיעים יותר לנגיף הקורונה - הם עשויים להיות בסיכון גבוה יותר לתוצאות המחלה ואף למוות.

"בריאות נפשית טובה היא מהותית ביותר לבריאות ולרווחה הכללית", אמר ד"ר **טדרוס אדהנום גריבריסיס (Tedros Adhanom Ghebreyesus)**, מנכ"ל ארגון הבריאות העולמי. "נגיף הקורונה קטע שירותי בריאות נפש חיוניים ברחבי העולם בדיוק כאשר הם נזקקים יותר. מנהיגי העולם חייבים לנוע במהירות ובנחישות כדי להשקיע יותר בתוכניות לבריאות הנפש מצילות חיים במהלך המגפה ואילך."

תירת בעידן הקורונה. צילום freepik

הסקר מגלה שיבושים גדולים בשירותי בריאות הנפש הקריטיים

הסקר נערך מיוני ועד אוגוסט 2020 בקרב 130 מדינות ברחבי העולם. החוקרים מעריכים כיצד השתנה מתן שירותי הנפש, הנוירולוגיה והשימוש בחומרים עקב COVID-19, סוגי השירותים שהופרעו וכיצד מדינות מסתגלות להתמודד עם אתגרים אלה.

מדינות דיווחו על הפרעה נרחבת בסוגים רבים של שירותי בריאות נפש:

* למעלה מ-60% דיווחו על שיבושים בשירותי בריאות הנפש לאנשים פגיעים, כולל ילדים ובני נוער (72%), מבוגרים

(70%) ונשים הזקוקות לשירות לפני הלידה או לאחר הלידה (61%).

* 67% חוו הפרעות בייעוץ ופסיכותרפיה; 65% לשירותי הפחתת נזק קריטי; ו- 45% לטיפול בתחזוקת משככי כאב אופיאידים.

* יותר משליש (35%) דיווחו על שיבושים בטיפול במקרי חירום, כולל לאנשים הסובלים מהתקפים ממושכים; תסמונות גמילה משימוש בסמים; והזיה- לרוב סימן למצב רפואי חמור.

* 30% דיווחו על שיבושים בגישה לתרופות בגין הפרעות נפשיות ונוירולוגיות.

* כשלושה רבעים דיווחו על שיבושים חלקיים לפחות בשירותי בריאות הנפש בבית הספר ובמקומות העבודה (78% ו- 75% בהתאמה).

בעוד שמדינות רבות (70%) אימצו את טכנולוגיית טלרפואה או טלטרפיה בכדי להתגבר על שיבושים בשירותים האישיים, ישנם פערים משמעותיים בשימוש בהתערבויות אלה. למעלה מ- 80% מהמדינות בעלות הכנסה גבוהה דיווחו כי הן משתמשות בטלרפואה וטלטרפיה כדי לגשר על פערים בבריאות הנפש, לעומת פחות מ- 50% מהמדינות בעלות הכנסה נמוכה.

אף על פי ש- 89% מהמדינות דיווחו בסקר כי בריאות הנפש ותמיכה פסיכו-סוציאלית הם חלק מתוכניות התגובה הלאומיות שלהם ב- COVID-19, רק ל- 17% מהמדינות הללו יש מימון נוסף מלא לכיסוי פעילויות אלה.

מי שכן משקיע בבריאות הנפש יקצור פירות. הערכות טרום COVID-19 מגלות כי כמעט טריליון דולר של אובדן תפוקה כלכלית מדי שנה נגרם כתוצאה מדיכאון וחרדה בלבד. עם זאת, מחקרים מראים כי כל דולר המושקע בטיפול מבוסס ראיות לדיכאון וחרדה מחזיר 5 דולר.